

SPRAWOZDANIE

z realizacji

**„Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata
2019 – 2023”**

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie został przyjęty Uchwałą Nr V/20/2019 Rady Miejskiej w Lipnie z dnia 6 lutego 2019 roku. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc, zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych, profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą, prowadzenie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy, dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem, propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych, związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Adresatami Gminnego Programu są:

1. Ofiary i sprawcy przemocy.
2. Rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci.
3. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy.
4. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą (pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy Sądu, policjanci, wychowawcy, terapeuci, kuratorzy społeczni, pracownicy służby zdrowia, duchowni).
5. Mieszkańcy Gminy Miasta Lipno.

Realizatorami Gminnego Programu są:

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie;
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Placówki oświatowe (szkoły, przedszkola);
- Komenda Powiatowa Policji w Lipnie;
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Lipnie;
- Służba zdrowia;

- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Lipnie;

Realizowane cele w ramach programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zakłada osiągnięcie następujących celów:

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci.
2. Wsparcie oraz udzielenie profesjonalnej pomocy (prawnej, doradczej, socjalnej oraz terapeutycznej) rodzinom i dzieciom będącym ofiarami przemocy oraz ich sprawcom.
3. Dostarczenie społeczeństwu wiedzy o zjawisku przemocy.
4. Poprawa skuteczności działań osób uprawnionych i zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy.

Realizowane zadania

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 z późn. zm.), Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Zadaniem Zespołu jest prowadzenie zintegrowanych działań oraz koordynowanie działań podmiotów o których mowa w art. 9a ust.10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), tj. Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, służby zdrowia, oświaty, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zespół Interdyscyplinarny wypracował spójne procedury postępowania podczas interwencji wobec ofiar i sprawcy przemocy w rodzinie, które realizowane były na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz formularzy „Niebieska Karta”.

W 2022 roku przekazano 27 Niebieskie Karty do Zespołu Interdyscyplinarnego założone przez przedstawicieli policji. W ramach prowadzonych działań odbyło się 27 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 61 spotkania grup roboczych.

W ramach realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy

w Rodzinie Ofiarom Przemocy pracownicy socjalni MOPS w Lipnie udzielili następujących informacji:

- informowano, że w MKRPA w Lipnie prowadzi Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;
- informowano, że PCPR w Lipnie opracował Program Przeciwdziałania Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie, zgodnie z którym można się ubiegać o pomoc w formie terapeutycznych sesji indywidualnych i grupowych;
- informowano, że raz w tygodniu w budynku Urzędu Miejskiego dla mieszkańców miasta udziela porad prawnych prawnik;
- informowano o działalności MKRPA i terminach przyjęć specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym bądź współuzależnionym;
- informowano o działalności Grupy AA Camel Lipno, spotykającej się w każdą sobotę o godz.16.00.w parafii WNMP w Lipnie;
- informowano o działalności na terenie powiatu lipnowskiego Ośrodka Terapii Uzależnień „Cedr” w Mokowo 37 gm. Dobrzyń nad Wisłą;

Ponadto współpracowano z instytucjami pomocowymi, działającymi na terenie miasta w celu pomocy rodzinom doznającym przemocy. Współpraca odbywała się poprzez : systematyczne monitorowanie rodzin (przy współpracy z kuratorami i pedagogami szkolnymi), motywowanie osób nadużywających alkoholu do leczenia (w ramach współpracy ze służbą zdrowia, członkami MKRPA i dzielnicowymi). Ponadto w ramach realizacji programu udostępniano materiały o charakterze informacyjnym i edukacyjnym – w celu ułatwienia dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz podniesienia poziomu wiedzy mieszkańców Gminy na temat przemocy domowej.

W ramach realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie MKRPA w Lipnie prowadziła działania poprzez:

- funkcjonowanie punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, z którego w 2019 roku skorzystały 22 osoby, ponadto MKRPA w Lipnie skierowała 7 wniosków do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się przymusowemu leczeniu odwykowemu;

W ramach realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie placówki oświatowe z terenu Lipna prowadziły działania poprzez:

- spotkania z psychologiem i pedagogiem oraz pedagogiem specjalnym. Spotkania z policjantami klas I - VIII dotyczące środków uzależniających i przeciwdziałania przemocy. Pedagog szkolny na bieżąco przeprowadza pogadanki z uczniami oraz rodzicami na temat środków uzależniających oraz przemocy słownej i fizycznej. Odbywają się również przedstawienia profilaktyczne oraz warsztaty terapeutyczne dla klas IV - VIII z terapeutą uzależnień, a także spotkanie z prawnikiem dla klas IV, VII i VIII mające na celu pokazanie im konsekwencji zakupu alkoholu oraz spożywania pod kątem prawnym. **(Szkoła Podstawowa nr 2 w Lipnie);**
- Przystąpienie społeczności szkolnej do ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł “ (zajęcia edukacyjne, konkursy). Celem kampanii było budowanie umiejętności i rozwijanie kompetencji radzenia sobie w sytuacjach trudnych, które powodują ryzyko pojawienia się zachowań agresywnych i autodestrukcyjnych. Uczniowie klas I - III i V - VI brali udział w przedstawieniach profilaktycznych teatru „Kurtyna “ (tematyka bezpieczeństwa, przemocy i cyberprzemocy). Prowadzone były warsztaty profilaktyczne z terapeutą dla klas VII - VIII (zagadnienia zdrowia psychicznego, przemocy i uzależnień dzieci i młodzieży). Zorganizowano spotkania z przedstawicielami policji, działania prewencyjne dotyczące zapobiegania agresji i przemocy w tym cyberprzemocy. Uczniowie klas I - III przystąpili do ogólnopolskiej kampanii „Dzień Pluszowego Misia“. Prowadzono zajęcia edukacyjne dla dzieci dotyczące praw dziecka i przemocy wobec dzieci. Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w sprawach wychowania i bezpieczeństwa. Przeprowadzanie indywidualnych rozmów z uczniami i rodzicami dotyczącymi zapobiegania agresji i przemocy rówieśniczej i domowej. Na godzinach dyspozycyjnych prowadzone były pogadanki dotyczące zachowań ryzykownych i agresji w naszym otoczeniu oraz sposobów zapobiegania im. **(Szkoła Podstawowa nr 3 w Lipnie);**
- systematyczna obserwacja i kontrola zachowań uczniów sprawiających problemy wychowawcze; monitoring realizacji obowiązku szkolnego, uświadamianie rodziców uczniów z zaburzeniami zachowania o potrzebie diagnozy psychologiczno – pedagogicznej i innej specjalistycznej, utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami uczniów sprawiających problemy wychowawcze, rozpoznawanie warunków życia

uczniów (rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami – wywiady i wizyty w domach), zapewnienie szczególnej opieki wychowawczej i pomocy dydaktycznej uczniom z rodzin zagrożonych demoralizacją i niewydolnych wychowawczo, współpraca z policją, kuratorami sądowymi, asystentem rodzinnym, pracownikami socjalnymi, oddziaływanie na rodziców zaniedbujących obowiązki rodzicielskie poprzez rozmowy profilaktyczno - ostrzegawcze, a w drastycznych przypadkach kierowanie do Sądu Rejonowego – Wydział Rodzinny i Nieletnich, udział uczniów w apelach i inscenizacjach w szkole dotyczących profilaktyki agresji i przemocy, opracowanie regulaminów klasowych dotyczących przeciwdziałania przemocy i agresji (regulaminy klasowe określają normy, które uczeń powinien przestrzegać), udział uczniów w zajęciach świetlicy środowiskowej, udział uczniów w zajęciach edukacyjnych w zakresie profilaktyki, agresji i przemocy; spotkania z psychologiem, kuratorem, terapeutami uzależnień dla rodziców i uczniów; udział rady pedagogicznej i rodziców w spotkaniach z zaproszonymi specjalistami podejmującymi tematykę zagrożeń agresją i przemocą oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym. **(Szkoła Podstawowa nr 5 w Lipnie);**

- Diagnoza szkoły - próba bliższego poznania ucznia jak i jego rodziny, czynniki wewnętrzne i zewnętrzne ryzyka. Ankieta bezpieczeństwa szkoły, zajęcia integracyjne mające na celu bliższe poznanie uczniów, a tym samym wykluczenia ewentualnych zachowań agresywnych. Przeprowadzane były w każdej klasie pierwszej. Zorganizowano rajd integracyjny klas pierwszych, angażujący całą społeczność szkolną, który ma na celu integrację uczniów klas pierwszych, aby każdy uczeń czuł się częścią szkoły. Zajęcia wychowawcze, wśród tematów godzin wychowawczych pojawiły się m.in. lekcje poświęcone tolerancji dla drugiego człowieka, agresji oraz przemocy. Przykładano dużą uwagę do problemu uzależnień od nikotyny czy alkoholu, co jest następstwem zachowań przemocowych. Poruszano tematy cyberprzemocy i cyberbullying. Przeprowadzano zajęcia profilaktyczne: profilaktyka HIV i AIDS. „ARS - jak dbać o miłość“ - program oficjalnie wpisany do Bazy Programów Rekomendowanych przez Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii. Jest to program edukacyjny, dotyczący profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze), adresowany do młodzieży w wieku 16 - 19 lat. **(Liceum Ogólnokształcące w Lipnie);**

- Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Lipnie, uwzględnianie tematyki przemocy w programie profilaktyczno - wychowawczym, podejmowanie działań przez wychowawców klasy w ramach tzw. godzin wychowawczych na temat przemocy, współpraca z kuratorami sądowymi przy Sądzie Rejonowym w Lipnie, organizowanie spotkań z rodzicami oraz uczniami na terenie szkoły, spotkania profilaktyczne w ramach współpracy ze Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną w Lipnie. **.(Zespół Szkół Technicznych w Lipnie);**

W ramach realizacji zadań wynikających z Gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie placówki służby zdrowia z terenu Lipna prowadziły działania poprzez:

- Funkcjonowanie Poradni Psychologicznej i Poradni Uzależnień działających przy Poradni Zdrowia Psychicznego;

W ramach realizacji zadań wynikających z Gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Komenda Powiatowa Policji na terenie Lipna prowadziła działania poprzez:

- Realizowanie różnorodnych czynności w zakresie przeciwdziałania przemocy; podejmowano 85 razy czynności w związku z podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie; z danych policyjnych wynika, że 72 kobiet, 9 mężczyzn i 7 małoletnich było ofiarami przemocy domowej; Sprawcami najczęściej byli mężczyźni 86 razy i 2 - krotnie kobiety. 10 sprawców przemocy domowej było pod działaniem alkoholu, Organizowanie spotkań i pogadanek z udziałem uczniów na terenie powiatu lipnowskiego, na temat cyberprzemocy, organizowanie cyklicznych szkoleń celem podniesienia kompetencji funkcjonariuszy podejmujących czynności z udziałem ofiar i sprawców przemocy, uczestniczenie w szkoleniach z udziałem podmiotów poza policyjnych.

Działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie realizowało też Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie poprzez:

- Prowadzenie poradnictwa pedagogicznego, psychologicznego, prawnego. Udzielanie informacji nt. określonych placówek oraz możliwych form wsparcia adekwatnych do przedstawianych problemów.